

Remissupplaga

Handikappolitisk plan för Melleruds kommun

Måldokument och Åtgärdsplan

FN: s standardregler - Agenda 22

Riksdagen antog den 31 maj 2000 handlingsplanen "Från patient till medborgare - en nationell handlingsplan för handikappolitiken".

Kärnan i planen, som baseras på FN: s 22 standardregler, är att samhället ska utformas så att människor med funktionshinder kan bli fullt delaktiga. Enkelt avhjälpna hinder ska vara åtgärdade senast år 2010.

"Agenda 22 är att förverkliga FN: s standardregler genom att ta fram handikappolitiska planer"

INNEHÅLL

1.	BEMÖTANDE OCH ÖKAD MEDVETENHET	Sid. 5
1.1	Kompetensutveckling - personal och förtroendevalda <i>1.1.A Kommunstyrelsen i samverkan med nämnderna och verksamheterna</i> <i>1.1.B Respektive rektor</i> <i>1.1.C Respektive rektor och särskolesamordnare</i>	
1.2	Ökad medvetenhet - barn och ungdomar <i>1.2 Respektive rektor</i>	
1.3	Ökad medvetenhet - allmänheten <i>1.3.A Kommunstyrelsekontoret</i> <i>1.3.B Kommunstyrelsekontoret/Medborgarkontoret/Folkhälsosamordnaren</i> <i>1.3.C Socialnämnden/Kommunala Handikapprådet</i>	
2.	INDIVIDUELLT STÖD	Sid. 6
2.1	Medicinsk vård och behandling	
2.2	Rehabilitering och habilitering <i>2.2.A Socialnämnden</i> <i>2.2.B Socialnämnden</i> <i>2.2.C Socialnämnden</i> <i>2.2.D Socialnämnden</i>	
2.3	Stöd och service <i>2.3.A Socialnämnden</i> <i>2.3.B Socialnämnden</i> <i>2.3.C Socialnämnden</i>	
2.4	Ekonomisk och social trygghet <i>2.4.A Överförmyndaren</i> <i>2.4.B Överförmyndaren i samarbete med övriga kommuner i Fyrbodal samt Kommunalförbundet Fyrbodal</i>	
2.5	Familjeliv och personlig integritet	
3.	TILLGÄNGLIGHET I MILJÖN	Sid. 10
3.1	Allmänt <i>3.1 Kommunstyrelsen</i>	
3.2	Gator och torg <i>3.2.A Samhällsbyggnadsförvaltningen</i> <i>3.2.B Samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	
3.3	Parker och renhållning <i>3.3.A Samhällsbyggnadsförvaltningen</i> <i>3.3.B Samhällsbyggnadsförvaltningen</i> <i>3.3.C Samhällsbyggnadsförvaltningen</i> <i>3.3.D Samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	
3.4	Kollektivtrafik <i>3.4.A Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren</i> <i>3.4.B Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren och Västtrafik AB</i>	

- 3.4.C *Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren och Västtrafik AB*
- 3.4.D *Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren*
- 3.4.E *Kollektivtrafiksamordnaren och Verksamhetsutvecklaren i samråd med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Västtrafik AB*
- 3.4.F *Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren*
- 3.4.G *Kollektivtrafiksamordnaren*
- 3.4.H *Kollektivtrafiksamordnaren, Västtrafik AB och Samhällsbyggnadsförvaltningen*
- 3.5 Offentliga byggnader
 - 3.5.A *Valnämnden*
 - 3.5.B *Samhällsbyggnadsförvaltningen*
 - 3.5.C *Kommunstyrelsekontoret/Folkhälsosamordnaren och Socialnämnden/Kommunala Handikapprådet*
 - 3.5.D *Samhällsbyggnadsförvaltningen*
 - 3.5.E *Samhällsbyggnadsförvaltningen*
- 3.6 Bostäder
 - 3.6 *Samhällsbyggnadsförvaltningen*

4. INFORMATION

Sid. 16

- 4.1 Samhällsinformation
 - 4.1 *Kommunstyrelsekontoret*
- 4.2 Information om kultur och fritid
 - 4.2 *Kommunstyrelsekontoret och Kultur- och utbildningsnämnden*
- 4.3 Turistinformation
 - 4.3.A *Turistkontoret*
 - 4.3.B *Turistkontoret*

5. SKOLAN

Sid. 17

- 5.1 Förskola, grundskola och gymnasium
 - 5.1.A *Kultur- och utbildningsnämnden*
 - 5.1.B *Kultur- och utbildningsnämnden och Samhällsbyggnadsförvaltningen/förvaltningscheferna*
- 5.2 Vuxenutbildning – komvux, sÄrvux och sfi
 - 5.2.A *Kultur- och utbildningsnämnden/rektör för vuxenutbildningen*
 - 5.2.B *Kultur- och utbildningsnämnden/rektör för vuxenutbildningen*
 - 5.2.C *Kultur- och utbildningsnämnden/rektör för vuxenutbildningen*
 - 5.2.D *Kultur- och utbildningsnämnden/rektör för vuxenutbildningen*

6. ARBETE

Sid. 19

- 6. *Socialnämnden och Kommunstyrelsekontoret i samverkan med Arbetsförmedling och Försäkringskassa*

7. KULTUR **Sid. 20**

- 7.1 Deltagande i kulturlivet
 - 7.1.A *Kultur- och utbildningsnämnden och fastighetsägaren*
 - 7.1.B *Enhet, nämnd eller förvaltning som initierar översyn och renovering, Samhällsbyggnadsförvaltningen samt fastighetsägaren*
- 7.2 Möjlighet att utöva kultur
 - 7.2 *Enhet, nämnd eller förvaltning som initierar översyn och renovering, Samhällsbyggnadsförvaltningen samt fastighetsägaren*

8. REKREATION, IDROTT OCH FRITID **Sid. 21**

- 8.1 Idrott
 - 8.1 *Samhällsbyggnadsförvaltningen*
- 8.2 Friluftsliv
 - 8.2 *Samhällsbyggnadsförvaltningen*
- 8.3 Föreningar
 - 8.3 *Kommunstyrelsen/Kommunstyrelsekontoret*
- 8.4 Fritidsverksamhet - barn och ungdomar
 - 8.4 *Berörd nämnd*

9. SAMARBETET MED HANDIKAPPORGANISATIONERNA **Sid. 23**

- 9.A *Respektive nämnd och förvaltning*
- 9.B *Socialnämnden*

1. BEMÖTANDE OCH ÖKAD MEDVETENHET

FN: s standardregel 1

"Staterna bör aktivt öka medvetenheten i samhället om människor med funktionsnedsättning, om deras rättigheter, behov och möjligheter och om vad de kan bidra med"

FN: s standardregel 19

"Staterna är ansvariga för att det på alla nivåer finns lämplig utbildning för all personal som deltar i planeringen och genomförandet av program och service för människor med funktionshinder"

1.1 Kompetensutveckling - personal och förtroendevalda

Mål Personal som i sin verksamhet kommer i kontakt med personer med funktionsnedsättning eller arbetar med olika samhällsplaneringsfrågor samt förtroendevalda ska få utbildning för att öka kunskapen om funktionshindrades behov och rättigheter, för att förbättra bemötandet och minska risken för integritetskränkning.

Åtgärd 1.1.A

Utbildning ska genomföras i bemötandefrågor och allmän kunskap om funktionshinder för personal i olika verksamheter och förtroendevalda med medverkan från handikapporganisationerna.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Kommunstyrelsen i samverkan med nämnderna och verksamheterna

Kostnad:

Åtgärd 1.1.B

Vid behov utbilda personal i förskola och skola, som skall arbeta med elever med funktionsnedsättning.

Tidpunkt: Fortlöpande

Ansvar: Respektive rektor

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 1.1.C

Information till all personal inom Kultur- och utbildningsnämnden om särskolan, särskolans arbetsformer och lagstiftning kring särskolan och LSS.

Tidpunkt: 2007

Ansvar: Respektive rektor och särskolesamordnare

Kostnad: Inom ram

1.2 Ökad medvetenhet - barn och ungdomar

Mål Informationsinsatser, som leder till en ökad medvetenhet om funktionshindrades situation och som kan bidra till positiva attityder till annorlunda kamrater, ska kontinuerligt göras bland barn och ungdomar.

Åtgärd 1.2

I förskolornas och skolornas likabehandlingsplaner och värdegrundsarbete ska frågorna finnas med. Planerna och arbetet utvärderas och revideras årligen inom enheternas kvalitetsarbete.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Respektive rektor

Kostnad: Inom ram

1.3 Ökad medvetenhet - allmänheten

Mål Kommunen ska medverka till ökad kunskap om funktionshinder och funktionshindrades rättigheter så att attityder förändras och bemötandet förbättras.

Åtgärd 1.3.A

Kommunens hemsida är under ständig utveckling. Målsättningen är att den ska vara tillgänglig för alla. Bilderna skall ha text och delar av den ska finnas på lättläst och med förklarande texter till länkar och bilder.

Tidpunkt: 2007 - Kontinuerligt

Ansvarig: Kommunstyrelsekontoret

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 1.3.B

Tillhandahålla och sprida information om handikappföreningar till personer med funktionshinder och andra. Tillhandahålla och sprida information som syftar till att förebygga funktionsnedsättningar genom att påverka beteenden och livsstilar som på sikt kan leda till en funktionsnedsättning.

Tidpunkt: 2007 - Kontinuerligt

Ansvarig: Kommunstyrelsekontoret/Medborgarkontoret/Folkhälsosamordnaren

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 1.3.C

Informera berörda organisationer inom kommunen om handikappolitiska planen.

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Socialnämnden/Kommunala Handikapprådet

Kostnad: Inom ram

2. INDIVIDUELLT STÖD

2.1 Medicinsk vård och behandling

FN:s standardregel 2

"Staterna bör ansvara för att effektiv medicinsk vård och behandling finns tillgänglig för människor med funktionsnedsättning"

Allmänt

Kommunen har ansvar för hemsjukvården upp till sjuksköterskenivå. Läkarsatser är Västra Götalandsregionens ansvar. Alla som har behov av kommunens hemsjukvård, oavsett ålder och funktionshinder eller sjukdom, får

tillgång till den enligt fastställda kriterier. Det finns rutiner, riktlinjer och ansvar för samarbetet med regionen.

Mål Att hälso- och sjukvårdsenheten fortlöpande ger handledning och utbildning i medicinska frågor till personal i bostäder med särskild service och övriga berörda verksamheter.

I framtida avtal med regionen sträva efter ökad läkarmedverkan.

Att initiativ tas till diskussion med primärvården om behovet av kontaktläkare, som gruppen vuxna personer med utvecklingsstörning kan välja att vända sig till.

Förtydliga ansvarsgränserna mellan Västra Götalandsregionens och kommunens verksamheter i ett nytt Hälso- och sjukvårdsavtal.

2.2 Rehabilitering och habilitering

FN:s standardregel 3

"Staterna bör se till att rehabilitering erbjuds för människor med funktionsnedsättning för att kunna uppnå och behålla största möjliga självständighet och funktionsförmåga"

Allmänt

Inom socialtjänsten ansvarar rehabteamet för insatser till människor både i särskilda och ordinära boenden, för personer som är inskrivna i hemsjukvården. Arbetsterapeutisk och sjukgymnastisk behandling kan ske i hemmet om det finns behov.

Mål Rehabilitering och habilitering ska finnas på en nivå så att människor kan fungera i vardagslivet.

Kommunen ska verka för att personer med psykiska funktionshinder ska kunna uppnå sin optimala funktionsnivå, vilket innefattar både att öka individens kompetens och förmågor och att åstadkomma förändringar i individens livsmiljö med mål att åstadkomma bästa möjliga livskvalitet.

Åtgärd 2.2.A

Rehabteamet förstärks för att möta det ökade rehabiliteringsbehovet för hemsjukvårdspatienter.

Tidpunkt: Senast 2010

Ansvar: Socialnämnden

Kostnad: 800 000 kr

Åtgärd 2.2.B

Utveckla samarbetsformer med "vårdgrannar" för personer med psykiska funktionshinder

Tidpunkt: Hösten 2006

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: Inom ram + statligt bidrag med 200 000 kr

Åtgärd 2.2.C

Öka möjligheten till god och meningsfull sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder enl. Miltonprojektet. Miltonprojektet, som består av två delar, drevs under 2006 med statliga medel. 2007 kan projektet övergå i ordinarie verksamhet.

Se även åtgärd 2.2.D

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 2.2.D

Öka möjligheten till ett liv med så god/hög livskvalitet som möjligt för de som behöver stöd i hemmet genom utökat boendestöd. Se Miltonprojektet åtgärd 2.2.C

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: 70 000 kr/2007

2.3 Stöd och service

FN:s standardregel 4

"Staterna bör garantera utvecklingen av och tillgången till stöd och service, inbegripet sådana hjälpmedel som bidrar till att personer med funktionsnedsättning kan bli mer oberoende i det dagliga livet och utöva sina rättigheter"

Allmänt

Mål och riktlinjer för de insatser som ges inom ramen för Socialtjänstlagen och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska stämma överens med lagstiftningens mål och intentioner. Insatserna ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och delaktighet i samhällslivet. Den enskilde ska få möjlighet att leva som andra.

Kvalitetsmålen trygghet, delaktighet och självständighet är vägledande för socialtjänstens utveckling av verksamheter för funktionshindrade.

Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel gäller från 1 december 2005 och är gemensam i Västra Götalandsregionen. Handboken består av tre delar - policy, riktlinjer och produktanvisningar. Den kommer ständigt att uppdateras och finns endast i digital form.

Mål

Det ska finnas bostäder med särskild service för de människor i Melleruds kommun som behöver detta. Bostöd i olika former och annan hjälp i hemmet skall utvecklas för funktionshindrade, som har ett sådant behov och som bor i egna lägenheter.

Uppsökande och uppföljande verksamhet ska utvecklas.

Socialtjänsten ska verka för att minska svårt funktionshindrades sociala isolering.

Utifrån individens behov och önskemål ska olika insatser samordnas och den som önskar ska kunna få en individuell plan enligt LSS upprättad.

Åtgärd 2.3.A

Berörda verksamheter ska ha god kännedom om funktionshindrades bostadsbehov. Planering av kommande behov ska ske varje år.

Tidpunkt: 2007-

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: Planering görs inom ram

Åtgärd 2.3.B

Bostäder med särskilt stöd och service ska vara fullvärdiga. Kvarvarande icke fullvärdiga bostäder avvecklas.

Tidpunkt: Senast 2010

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: -

Åtgärd 2.3.C

Korttidsboende enligt LSS bör erbjudas i kommunen. Behov och kostnader ska utredas.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: Inom ram

2.4 Ekonomisk och social trygghet

FN:s standardregel 8

"Staterna är ansvariga för att människor med funktionsnedsättning har social trygghet och tillräckliga inkomster"

Mål Kommunen ska bidra till att människor med funktionsnedsättning har social trygghet och eftersträva att den funktionshindrade eller dennes anhöriga inte har extra levnadskostnader på grund av funktionshindret.

För personer som behöver god man ska det finnas tillgång till gode män, som har god kännedom om vad det innebär att ha en god livskvalité som funktionshindrad.

Åtgärd 2.4.A

Vid rekryteringen av gode män och förvaltare bevaka att dessa har god kännedom om funktionshindrades livsvillkor.

Tidpunkt: 2007 och fortlöpande

Ansvarig: Överförmyndaren

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 2.4.B

Gode män och förvaltare ska regelmässigt erbjudas utbildning, bl.a. om funktionshinder och funktionshindrades livsvillkor, vad godman-/förvaltarskapet innebär och tillämpliga lagar.

Tidpunkt: 2007 och fortlöpande

Ansvarig: Överförmyndaren i samarbete med övriga kommuner i Fyrbodal samt Kommunalförbundet Fyrbodal

Kostnad: 5 000-10.000 kr

2.5 Familjeliv och personlig integritet

FN:s standardregel 9

"Staterna bör främja möjligheten för människor med funktionshinder att leva familjeliv. De bör främja deras rätt till personlig integritet och se till att lagar inte diskriminerar människor med funktionsnedsättning när det gäller sexuella relationer, äktenskap och föräldraskap"

Allmänt

Kommunen ska främja möjligheten för människor med funktionsnedsättning och deras familjer att leva familjeliv. Rätten till personlig integritet ska främjas och diskriminering motverkas.

Mål Funktionshindrade ska ha möjlighet att leva i olika former av familjebildning utifrån vars och ens behov och önskemål. Stöd och service ska anpassas så att detta är möjligt.

Föräldrar med eget funktionshinder ska få det stöd och den service de behöver för att klara föräldrarollen.

Genom samverkan med barnhabiliteringen ska familjer med funktionshindrade barn erbjudas stödinsatser tidigt.

3. TILLGÄNGLIGHET I MILJÖN

FN: s standardregel 5 a)

"Staterna bör inse tillgänglighetens betydelse på alla områden mot full delaktighet. Oavsett vilka eller hur stora funktionshinder människor har, skall staten

a) införa handlingsprogram som gör den fysiska miljön tillgänglig för dem.

FN: s standardregel nr 5 a) innebär att kommunen ska anta ett program som syftar till att göra den fysiska miljön tillgänglig för funktionshindrade.

Detta betyder att den offentliga miljön på gator, torg och i parkområden ska utformas, anpassas, underhållas och skötas så att den kan användas av alla på lika villkor. Lokaler och byggnader dit allmänheten har tillträde skall vara tillgängliga och kunna användas av alla.

3.1 Allmänt

Mål Långsiktigt tänkande avseende anpassning för funktionshindrade ska genomsyra både planering, projektering, nybyggande, drift, underhåll och förbättringar av befintliga miljöer.

De förbättringar som görs ska vara sådana att många kan använda dem och att resurserna i första hand läggs där kostnadseffektiviteten är stor, dvs. hög nytta/investerad krona. Fysiska tillgänglighetshöjande åtgärder där nytta i förhållande till kostnad vanligen är som fördelaktigast är

1. vid nybyggnation
 2. som "passa-på-åtgärder" då andra åtgärder ändå görs
 3. vid riktade åtgärder som endast syftar till att höja tillgängligheten
- Avsteg från tillgängligheten får ske efter samråd mellan kommunala handikapprådet och kommunstyrelsen*

Tillgängligheten och användbarheten för människor med funktionshinder ska beaktas i all kommunal planering av fysiska miljöer.

En fungerande samverkan mellan näringsliv - kommun - bostadsföretag - handikapporganisationer för att förbättra miljön även på platser där kommunen inte har huvudansvaret.

Samverkan mellan kommunen, Ritningsgranskarrådet och aktuella bostadsföretag för att i samband med ombyggnad och nybyggnad skapa en boendemiljö som är så tillgänglig som möjligt.

I arbete med riktlinjer och standard för tillgängligheten i offentliga byggnader och bostäder ska "enkelt avhjälpna hinder" tillämpas i likhet med motsvarande arbete som utförts inom Västra Götalandsregionen.

Åtgärd 3.1

Upprätta en tillgänglighetsguide. (Se även 4.3.A och 4.3.B)

Tidpunkt: Senast 2010

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Kostnad:

3.2 Gator och torg

Mål De s.k. enkelt åtgärdade hindren på huvud-/primära stråk längs befintliga kommunala gator, gång-/cykelvägar, torg och allmänna platser ska senast år 2010 vara undanröjda för personer med i första hand nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

En långsiktig tillgänglighetsplan med tillhörande riktlinjer, åtgärdsförslag och kostnadsberäkningar för kommunens trafiknät utifrån "hela-resan" tänkande ska upprättas.

Framkomligheten vintertid på kommunala gång- och cykelvägar ska vara god, så att personer med rörelsehinder kan ta sig fram.

Användbara och tillgängliga viloplatsar ska finnas längs kommunala huvud-/primära gång- och cykelstråk och vid välfrekventerade kommunala gång- och cykelstråk med starka lutningar.

Parkeringsplatser för funktionshindrade ska finnas i tillräcklig utsträckning i närheten av entréer till lokaler dit allmänheten har tillträde, vid arbetsplatser och i bostadsområden där kommunen är markansvarig.

Det ska finnas offentliga toaletter som är användbara för funktionshindrade på strategiska platser i kommunen.

Åtgärd 3.2.A

Översyn görs av handikapparkeringsplatser avseende placering, storlek, antal och reglering.

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.2.B

Se över möjligheten att anordna offentliga toaletter som är tillgängliga och användbara för funktionshindrade på strategiska platser i kommunen.

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

3.3 Parker och renhållning

Mål

Allmänna park- och grönytor inom tätorterna ska vara tillgängliga och användbara för personer med funktionshinder så långt detta är möjligt.

Minst en, på sikt alla, av de kommunala lekplatserna i respektive kommundel ska vara tillgängliga och användbara för både föräldrar och barn med funktionshinder.

Ägare till kretsloppsstationer ska i den mån det är möjligt påverkas att göra stationerna så tillgängliga och användbara för funktionshindrade som möjligt.

Åtgärd 3.3.A

Inventering och utredning av allmänna park- och grönytor inom tätorterna med tillhörande åtgärdsförslag med avseende på tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade.

Tidpunkt: Senast 2010

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.3.B

Växtval vid nyplantering och underhåll av parker och planteringsytor ska göras i största möjliga mån med hänsyn till funktionshindrade som t.ex. allergiker och astmatiker.

Tidpunkt: 2007-

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.3.C

Vid nybyggnad och ombyggnad av kretsloppsstationer för insamling av förpackningar och tidningar ska kommunen försöka påverka stationsägaren att göra stationerna tillgängliga för personer med funktionshinder, som t.ex. rörelsehindrade och synskadade så långt detta är möjligt.

Kommunen ska även försöka påverka stationsägaren att anpassa de befintliga kretsloppsstationerna till människor med funktionshinder i den mån det är möjligt.

Tidpunkt: 2007-2010
Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.3.D

En lekplats, som kommunen har direktansvar för, ska anpassas och göras tillgänglig för funktionshindrade barn och föräldrar.

Förtydligande: Då en lekplats innehåller utmaningar av skiftande svårighetsgrad kan den endast till en del göras tillgänglig för alla.

Tidpunkt: 2007-2010
Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kostnad: Inom ram

3.4 Kollektivtrafik

Mål Kollektivtrafiken ska så långt det är möjligt vara tillgänglig för funktionshindrade med avseende på hållplatser och terminaler, fordon samt information till år 2010.

Kommunen ska sträva efter att jämna ut skillnaderna mellan ordinarie och särskild kollektivtrafik. Färdtjänsten ska vara ett väl fungerande komplement till den ordinarie kollektivtrafiken.

Utvecklingen av kollektivtrafiken ska utgå från en helhetssyn. Centralt begrepp är "hela resan", dvs. från dörr till dörr.

Kollektivtrafiken bör utvecklas mot utökad geografisk tillgänglighet.

Åtgärd 3.4.A

Krav på anpassade s.k. "låg golvsfordon" ställs vid upphandling av samhällsbetalda transporter.

Tidpunkt: Vid varje upphandling
Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren
Kostnad: Ingår i den totala upphandlingskostnaden

Åtgärd 3.4.B

Kartlägga hållplatser med avseende på tillgänglighet.

Tidpunkt: 2007 och fortlöpande
Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren och Västtrafik AB
Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.4.C

Verka för att trafikinformation utformas med hänsyn till funktionshindrade.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren och Västtrafik AB

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.4.D

Införa anpassad anropsstyrd busstrafik med anpassade fordon, öppen för flertalet resande, för att tillgodose resebehov både utanför och inom tätorten ("Blomman").

Tidpunkt: Fr.o.m. december 2006 och på prov 1 år

Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.4.E

Etablera ett resecentrum i anslutning till järnvägsstationen.

Tidpunkt: Planering pågår

Ansvarig: Kollektivtrafiksamordnaren och Verksamhetsutvecklaren i samråd med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Västtrafik AB

Kostnad: Okänd

Åtgärd 3.4.F

Kommunen ska i samarbete med Västtrafik AB utveckla kollektivtrafiken och göra den mer tillgänglig utifrån de tillgänglighetskrav som personer med funktionsnedsättning har.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kollektivtrafiksamordnaren

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.4.G

Förändra kommunens färdtjänstreglemente med avseende på den geografiska gränsen mellan färdtjänst och riksfärdtjänst för att underlätta resandet.

Tidpunkt: Pågår

Ansvarig: Kollektivtrafiksamordnaren

Kostnad: Okänd

Åtgärd 3.4.H

Upprätta en handlingsplan för hur tillgänglighet avseende hållplatser, fordon och information skall kunna uppnås till år 2010.

Tidpunkt: 2008

Ansvarig: Kollektivtrafiksamordnaren, Västtrafik AB och Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

3.5 Offentliga byggnader

Mål Alla befintliga offentliga byggnader ska med avseende på "enkelt åtgärdade hinder" vara tillgängliga och användbara för människor med funktionshinder senast år 2010.

Vid nybyggnad av offentliga lokaler ska miljön göras tillgänglig och användbar för alla.

Hörselslingor eller motsvarande ska finnas i alla offentliga samlingslokaler.

I samband med ombyggnad av offentliga lokaler ska miljön anpassas så att personer även med astma och allergi ska kunna vistas där.

Vid ombyggnad och nybyggnad av offentliga lokaler ska så stor hänsyn som möjligt tas till personer med elöverkänslighet.

Verksamheter som erhåller kommunala bidrag ska visa på att de uppfyller kraven på tillgänglighet enligt Handikappolitiska planen.

Vid nybyggnad av större offentliga byggnader ska eftersträvas att tillskapa lugna miljöer för personer med psykiska funktionshinder.

Åtgärd 3.5.A

Varje vallokal inom kommunen ska vara tillgänglig för funktionshindrade personer och utformad så att valhemligheten kan bevaras.

Tidpunkt: Vid varje val och folkomröstning

Ansvarig: Valnämnden

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.5.B

Inventera alla offentliga byggnader med avseende på tillgängligheten, såsom skolor, förskolor, Tingshus, fritidsgårdar, idrottsanläggningar, bibliotek och turistbyrå.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.5.C

Information och samverkan med privata fastighetsägare för att belysa vikten av tillgänglighet. Detta gäller även kyrkor, restauranger, affärer och studieförbund.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Kommunstyrelsekontoret/Folkhälsosamordnaren och Socialnämnden/Kommunala handikapprådet

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.5.D

Inventering av ljudanläggningar inklusive hörslingor utförs i alla offentliga samlingslokaler. I kommunala offentliga samlingslokaler utreds också behov av åtgärder för att anläggningarna skall erhålla en god ljudkvalité.

Genom tydlig skyltning lämnas information om:

- hur jag som användare får igång anläggningen och använder den på rätt sätt och
- hur jag får snabb hjälp vid eventuellt fel

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 3.5.E

Lekplatser på skolgårdar ska i möjligaste mån anpassas och göras tillgängliga för funktionshindrade barn och personal. Arbetet utförs i samband med nyproduktion, mer omfattande ombyggnader, eller då behovet uppträder.

En skollekplats innehåller utmaningar av skiftande svårighetsgrad, varför lekplatsen endast till en del kan göras tillgänglig för alla. Detta innebär att behovet av ombyggnad måste utredas vid varje tillfälle.

Tidpunkt: 2007-2010

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

3.6 Bostäder

Mål Vid översikts- och detaljplanearbete ska hänsyn tas till att skapa tillgängliga bostadsområden enligt Plan- och bygglagen (PBL) och riktlinjerna enligt Handikappolitiska programmet. Detta ska tidigt i detaljplanearbetet diskuteras och arbetas in i detaljplanehandlingarna. Det viktiga är att frågorna ej glöms bort eller försvinner, de ska finnas med hela tiden.

Åtgärd 3.6

Rutin ska införas om hur tillgänglighetskraven skall beaktas och granskas i plan- och bygglovsprocessen.

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

4. INFORMATION

FN:s standardregel 5 b)

"Staterna bör inse tillgänglighetens betydelse på alla områden i utvecklingen mot full delaktighet. Oavsett vilka eller hur stora funktionshinder människor har, skall staten se till att de får tillgång till information och möjlighet till kommunikation"

4.1 Samhällsinformation

Mål Samhällsinformation ska utformas så att den är tillgänglig för människor med olika funktionshinder.

Samhällsinformation och vägledning i vart man som funktionshindrad ska kunna vända sig i olika frågor ska kunna fås av sakkunnig personal. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar när det gäller information om sociala rättigheter och hur man får tillgång till stöd och service.

I mötet med kommunens personal ska människor beredas möjlighet att använda sitt eget kommunikationssätt.

Åtgärd 4.1

Upprätta kontor för att kunna serva alla medborgare. Kontoret skapar en ökad tillgänglighet och en ökad service. Här kan människor välja personlig service, service via webben eller en kombination.

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Kommunstyrelsekontoret

Kostnad: Inom ram

4.2 Information om kultur och fritid

Mål Information om kultur- och fritidsaktiviteter ska utformas så att den är tillgänglig för människor med olika funktionshinder.

Åtgärd 4.2

Information om bibliotekets service och tillgänglighet samt övriga kulturverksamheter, som kommunen svarar för, ska finnas på kommunens hemsida och som tryckt informationsmaterial i storstil och lättläst. För grupper som inte täcks in av åtgärden prioriteras muntlig information och stor vikt läggs vid personlig service.

Tidpunkt: 2007-2010

Ansvarig: Kommunstyrelsekontoret och Kultur- och utbildningsnämnden

Kostnad: Vissa kostnader för framställning och tryck. Svåra att beräkna

4.3 Turistinformation

Mål Tillgänglighetsguide ska finnas för turister. Av den ska framgå på vilket sätt olika turistmål och serviceinrättningar är tillgängliga för personer med olika funktionshinder.

Åtgärd 4.3.A

En tillgänglighetsguide utformad med symboler ska göras. Den ska finnas på kommunens hemsida som lättläst pdf, i storstil och som broschyr. (Se även 3.1)

Tidpunkt: 2007-2008

Ansvarig: Turistkontoret

Kostnad: 15 000 kr

Åtgärd 4.3.B

Turistkartan ska förses med information om handikappanpassade toaletter och parkeringsplatser. (Se även 3.1)

Tidpunkt: 2007

Ansvarig: Turistkontoret

Kostnad: Inom ram

5 SKOLAN

FN:s standardregel 6

"Staterna bör erkänna principen om lika möjligheter till utbildning på

grundskole-, gymnasie- och högskolenivå för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. De bör se till att sådan utbildning är en integrerad del av den ordinarie utbildningen"

5.1 Förskola, grundskola och gymnasieskola

Mål Barn med funktionsnedsättning ska tidigt uppmärksammas för att få sina behov av särskilt stöd och pedagogik tillgodosett både inom förskolan och inom skolan.

Den fysiska miljön ska, så långt det är möjligt, anpassas efter varje enskild elevs behov.

Skolskjutsverksamheten för elever med funktionshinder ska vara trygg och säker.

Åtgärd 5.1.A

Enheternas stöd/elevvårdsinsatser följer de rutiner som redovisas i enheternas handlingsplaner. Planerna utvärderas och revideras årligen inom enheternas kvalitetsarbete.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Respektive enhet inom Kultur- och utbildningsnämnden

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 5.1.B

Ansvarsfrågorna och kostnadsansvaret för förändringar av den fysiska miljön tydliggörs mellan Kultur- och utbildningsnämnden, Samhällsbyggnadsförvaltningen och Melleruds Bostäder.

Tidpunkt: Våren 2007

Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden och Samhällsbyggnadsförvaltningen/förvaltningscheferna

Kostnad: Inom ram

5.2 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen innefattar grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särvox samt högskolekurser på distans.

Allmänt

Vuxenutbildningen ska vara tillgänglig för alla. Oavsett funktionsnedsättning ska alla ha möjlighet att studera utifrån sina förutsättningar och få det stöd de behöver för att lyckas med sina studier.

Människor med funktionsnedsättning ska erbjudas utbildning i en integrerad skolverksamhet, där alla är en del i verksamheten och där all personal kontinuerligt utvärderar sitt arbetssätt med bl.a. fokus på stödinsatser.

Mål Det ska tydligt framgå på informationsblad vilka stödmöjligheter som finns för personer med olika typer av funktionsnedsättningar.

Vuxna personer med funktionsnedsättningar ska få likvärdig utbildning i en integrerad miljö, inom verksamhetens ekonomiska ramar.

Samverkan ska ske med handikapporganisationerna och Enheten för stöd och service.

Åtgärd 5.2.A

Skapa informationsblad med information om stödmöjligheter för vuxna funktionshindrade.

Tidpunkt: November/december 2006 –

Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden/rektorer för vuxenutbildningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 5.2.B

Uppsöka och informera bl.a. Försäkringskassa, FUB, Socialförvaltning och Samhall om möjligheterna för vuxna med funktionsnedsättningar att studera.

Tidpunkt: November/december 2006 -

Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden/rektorer för vuxenutbildningen

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 5.2.C

Tillhandahålla teckenspråkstolk och annat kompetent stöd när det behövs, t.ex. inköp av mobil hörselslinga.

Tidpunkt: December 2006 -

Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden/rektorer för vuxenutbildningen

Kostnad: Vet ej ännu

Åtgärd 5.2.D

Tillhandahålla individanpassat undervisningsmaterial i den mån det går att skaffa samt vara öppna för stor flexibilitet i undervisningssituationen.

Tidpunkt: Pågår

Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden/rektorer för vuxenutbildningen

Kostnad: Inom ram

6. ARBETE

FN:s standardregel 7

"Staterna bör erkänna principen att förutsättningar skapas för människor med funktionsnedsättning så att de skall kunna utnyttja sina mänskliga rättigheter, särskilt rätten till arbete. Såväl på landsbygden som i städerna måste de ha lika möjligheter till produktivt och inkomstbringande arbete"

Mål

Samverkansformer med vuxenutbildningen och näringslivet utvecklas för att skapa fler möjligheter till sysselsättning. Inriktningen med sysselsättningen är att den enskilde ska bli självförsörjande i så stor utsträckning som möjligt.

Behovet av arbetsträning/rehabilitering och sysselsättning täcks för de grupper där kommunen har ett huvudansvar.

Chefer och personal i kommunen ska känna till innehållet i lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet av personer med funktionsnedsättningar (SFS 1999:132).

Nuvarande verksamheter i Mellerud

Stöd och service inom socialtjänsten ansvarar för daglig verksamhet som en LSS-insats till vuxna personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Det sker i en habiliterande miljö.

Inom Stöd och service erbjuds även dagverksamhet till personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Åtgärd 6.

För varje person med funktionsnedsättning, som så vill, upprättas en individuell plan tillsammans med den enskilde och i samverkan mellan socialtjänst, arbetsförmedling, arbetsmarknadsenhet och försäkringskassa samt övriga intressenter.

Tidpunkt: Pågår

Ansvarig: Socialnämnden och Kommunstyrelsekontoret i samverkan med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan

Kostnad: Inom ram

7. KULTUR

FN:s standardregel 10

"Staterna skall se till att människor med funktionsnedsättning kan delta i kulturlivet på lika villkor"

7.1 Deltagande i kulturlivet

Mål Kulturlivet i Mellerud ska, i enlighet med målet i kommunens kulturpolitiska program, präglas av tillgänglighet för alla. Detta innebär att människor med funktionsnedsättning ska kunna ta del av och delta i all kulturell verksamhet som anordnas av kommunen eller med kommunalt stöd, och ska ha tillgång till kommunala lokaler för kultur, inklusive biblioteket, på samma villkor som andra.

De kommunala arrangemang som anordnas av kommunen eller med kommunalt stöd utanför kommunens egna lokaler ska i första hand förläggas till lokaler som är tillgängliga för alla.

Åtgärd 7.1.A

På Biblioteket ska glasvägg tas bort, för att underlätta påfart till handikapphiss. Handikapptalett som uppfyller gällande normer ska ordningsställas. Kontrastmarkeringar ska förbättras och passagemått i bibliotekets lokaler ska ses över. Undersöka eventuella åtgärder avseende befintliga handikapphissars lyftkraft och storlek på plattform.

Tidpunkt: 2007 - 2010
Ansvarig: Kultur- och utbildningsnämnden och fastighetsägaren
Kostnad: Utredning krävs för att beräkna kostnaderna. Ryms ej inom ram

Åtgärd 7.1.B

Vid varje översyn eller renovering av lokaler för kulturverksamhet ska tillgänglighetsfrågorna beaktas, och de åtgärder som vidtas ska sikta till att erbjuda full tillgänglighet för alla.

Tidpunkt: Fortlöpande
Ansvarig: Enhet, nämnd eller förvaltning som initierar översyn och renovering, Samhällsbyggnadsförvaltningen samt fastighetsägaren.
Kostnad: Beräknas för varje tillfälle

7.2 Möjlighet att utöva kultur

Mål Kulturlivet i Mellerud ska, i enlighet med målet i kommunens kulturpolitiska program, präglas av tillgänglighet för alla. Detta innebär att människor med funktionsnedsättning ska kunna utöva kulturell verksamhet på samma villkor som andra. De lokaler som används för kulturutövande ska vara tillgängliga för människor med funktionsnedsättning. Musikskolan ska ha beredskap för elever med funktionsnedsättning.

Åtgärd 7.2

Vid varje översyn eller renovering av lokaler för utövande av kulturverksamhet ska tillgänglighetsfrågorna beaktas, och de åtgärder som vidtas ska sikta till att erbjuda full tillgänglighet för alla.

Tidpunkt: Fortlöpande
Ansvarig: Enhet, nämnd eller förvaltning som initierar översyn och renovering, Samhällsbyggnadsförvaltningen samt fastighetsägaren.
Kostnad: Beräknas för varje tillfälle.

8. REKREATION, IDROTT OCH FRITID

FN:s standardregel 11

"Staterna skall vidta åtgärder för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning samma möjligheter till rekreation och idrott som andra"

Allmänt mål

Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter till rekreation, idrott och fritidsaktiviteter som andra.

8.1 Idrott

Mål Kommunens idrottsanläggningar för både ute- och inomhusidrotter ska vara tillgängliga och användbara för människor med funktionshinder, både som aktiva utövare och som åskådare.

Personer som behöver ledsagning ska endast betala en entréavgift.

Information ska finnas om rekreations- och idrottsarrangemangs tillgänglighet.

Kommunen ska verka för att andra huvudmäns anläggningar för rekreation är tillgängliga.

Åtgärd 8.1

Inventering av idrottsanläggningarnas tillgänglighet.

Tidpunkt: 2008 -

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

8.2 Friluftsliv

Mål Ökade möjligheter för funktionshindrade att använda kommunens badplatser.

Fler utflyktsmål ska vara tillgängliga och möjligheterna för funktionshindrade att använda kommunens friluftsområden skall öka.

Åtgärd 8.2

Inventering av badplatsernas tillgänglighet.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kostnad: Inom ram

8.3 Föreningar

Mål Melleruds kommun ska stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder kan delta.

Åtgärd 8.3

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Kommunstyrelsen/Kommunstyrelsekontoret

Kostnad:

8.4 Fritidsverksamhet – barn och ungdomar

Mål Fritidsverksamheten i kommunen ska vara anpassad så att barn och ungdomar med funktionshinder kan delta.

Åtgärd 8.4

Tidpunkt: - 2010

Ansvarig: Berörd nämnd

Kostnad: Inom ram

9. SAMARBETET MED HANDIKAPPORGANISATIONERNA

FN:s standardregel 18

"Staterna bör erkänna handikapporganisationernas rätt att representera människor med funktionsnedsättning på riks-, regional och lokal nivå. Staterna bör också erkänna handikapporganisationernas rådgivande roll när det gäller att fatta beslut i handikappfrågor"

Kommunala Handikapprådet

De lokala handikapporganisationerna är representerade i Kommunens Handikappråd, KHR. I KHR finns även kommunens olika nämnder representerade samt Hälso- och sjukvårdsnämnden. KHR är organiserat under Socialnämnden. Rådet är en samrådsgrupp när det gäller allmänna och generella handikappfrågor i kommunen.

Mål Handikapprådet får en central placering i kommunens organisation och en tydligare roll när det gäller samråd i allmänna och generella lokala samhällsfrågor som rör funktionshindrade.

Inom förvaltningarna ska det finnas rutiner för hur samråd/samverkan med handikapporganisationerna ska ske när det gäller beslut i allmänna frågor som rör funktionshindrade.

Åtgärd 9.A

Förvaltningarna ska tillsammans med handikapporganisationerna se över och skapa rutiner för hur samråd med handikapporganisationerna ska ske.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Respektive nämnd och förvaltning

Kostnad: Inom ram

Åtgärd 9.B

Kommunala handikapprådet ansvarar för att det finns ett fungerande Ritningsgranskarråd.

Tidpunkt: 2007 -

Ansvarig: Socialnämnden

Kostnad: Inom ram